

KERTOMUS

SIKATALOUSKOEASEMALLA TEHDYISTÄ ERI
SIKAKANTOJA VERTAILEVISTA RUOKINTAKOKEISTA
VUOSINA 1929—1930

SOLMU PARKKU
SIKATALOUSKOEASEMAN V. T. JOHTAJA

REFERAT:

BERICHT ÜBER VERGLEICHENDE FÜTTERUNGSVERSUCHE MIT
VERSCHIEDENEN SCHWEINESTÄMMEN AN DER VERSUCHSTATION
FÜR SCHWEINWIRTSCHAFT 1929 UND 1930

HELSINKI 1931
VALTIONEUVOSTON KIRJAPAINO

Kertomus Sikatalouskoeasemalla tehdyistä eri sikakantoja vertailevista ruokintakokeista vuosina 1929 ja 1930.

Tässä julkaisussa esitetään tulokset eri sikakantoja vertailevista kokeista kahdelta vuodelta, nimittäin vuosilta 1929 ja 1930. Kokeiden järjestely ja hoito on ollut samanlainen kuin edellisinäkin vuosina. Ruokinnassa on seurattu samaa suunnitelmaa kuin aikaisemminkin, joka suunnitelma on ollut julkaistuna edellisten vuosien koekertomuksissa. Eri rehujen suhde ruokinnassa on ollut niiden rehuyksikköarvojen perusteella laskien:

Kuorittua maitoa noin	26 %
Maissijauhoja	35 »
Ohrajauhoja	21 »
Kaurajauhoja	18 »

Rehuaineiden laatu ja kokoumus selviävät taulukoista 1 ja 2. Rehuaineiden kokoumus on ollut jokseenkin normaalin ja onkin tässä julkaisussa esitettyjä tuloksia laskettaessa yksinkertaisuuden vuoksi laskettu eri rehujen rehuyksikköarvot siten, että ohrajauhoja on laskettu menevän rehuyksikköön 1 kg, kaurajauhoja 1.2 kg ja maissijauhoja 0.95 kg sekä kuorittua maitoa 6 kg.

Taulukko 1. Eri sikakantoja vertailevissa ruokintakokeissa käytettyjen rehuaineiden analysit v. 1929.

Näyte otettu	Rehuaine	Vettä %	Tuhkaa %	Organista ainetta %	Raaka- proteiini %	Puhdas- proteiini %	Sulavaa valkuaisia %	Raaka- rasvaa %	Typettömiä ainetta %	Kasviyhtä %
25. 1—29	Ohrajauhut	14.27	4.28	81.45	12.71	11.84	8.66	0.81	62.75	5.18
11. 4—29	»	14.13	2.99	82.88	12.30	11.46	8.38	2.46	64.29	3.83
14. 10—29	»	13.50	3.21	83.29	12.65	11.83	8.67	1.42	65.26	3.96
13. 11—29	»	10.85	4.15	85.00	9.86	9.08	6.62	1.15	69.55	4.44
	Ohrajauhut keskim.	13.19	3.66	83.15	11.88	11.05	8.08	1.46	65.46	4.35
25. 1—29	Kaurajauhut	11.65	3.52	84.83	10.41	9.37	7.29	2.40	61.97	10.05
23. 8—29	»	10.35	4.24	85.41	9.91	9.16	7.18	4.09	62.24	9.17
14. 10—29	»	13.30	3.13	83.57	9.69	8.71	6.77	4.87	59.56	9.45
	Kaurajauhut keskim.	11.77	3.63	84.60	10.00	9.08	7.08	3.79	61.25	9.56
25. 1—29	Maissijauhut	15.84	1.63	82.53	9.12	8.89	6.34	1.92	69.76	1.73
23. 8—29	»	11.60	1.91	86.49	10.96	10.69	7.62	4.61	69.07	1.85
14. 10—29	»	12.70	2.19	85.11	11.00	10.56	7.48	3.59	68.62	1.90
10. 12—29	»	11.90	1.93	86.17	8.77	8.30	5.84	4.65	70.97	1.78
	Maissijauhut keskim.	13.01	1.91	85.08	9.96	9.61	6.82	3.69	69.61	1.82

Taulukko 2.
Rehuaeineiden kokoomus vuonna 1930.

Näyte otettu	Rehuaeine	Vettä %	Tuhkaa %	Organista ainetta %	Raaka- proteiiniä %	Puhdas- proteiiniä %	Sulavaa valkuasta %	Raaka- rasvaa %	Typpitoimii nuteaineita %	Kasvissyä %
12. 7—30	Ohrajauhot	12.70	2.84	84.46	11.47	11.10	8.57	1.90	66.78	4.31
5. 2—30	Kaurajauhot	9.15	3.53	87.32	10.23	9.10	7.05	3.64	64.85	8.60
12. 7—30	»	13.40	2.97	83.63	10.21	9.79	7.75	5.06	60.14	8.22
15. 10—30	»	14.90	3.20	81.90	10.94	10.48	8.29	4.58	58.03	8.35
	Kaurajauhot keskim.	12.48	3.23	84.29	10.46	9.79	7.70	4.43	61.01	8.39
16. 5—30	Maissijauhot	11.18	1.64	87.18	9.42	8.98	6.34	4.89	70.75	2.12

Ruokinnan taloudellinen tulos.

Koe-eläimet saivat keskimäärin koko kokeen aikana v. 1929.

Kuorittua maitoa	440 kg à —/30	132: —
Ohrajauhoja	57 » à 2/46	140: 20
Kaurajauhoja	57 » à 1/87	106: 60
Maissijauhoja	87 » à 2/02	175: 75

Yhteensä Smk. 554: 55

Tuotettu lisäkasvu eläintä kohti on ollut 79.3 kg. Teurastus-
tappion ollessa keskimäärin 23.0 % on tuotettu lihamäärä keski-
määrin eläintä kohti 61.1 kg. Ruokintakustannuksiksi yhtä teuras-
painokiloa kohti saadaan Smk. 9: 08. Jos oletetaan, että ruokinta-
kustannukset ovat 75 % kaikista kustannuksista, saadaan yhden
lihakilon tuotantokustannuksiksi $\frac{100 \times 9.08}{75} = 12 : 11$. Suomen

Karjakeskuskunnan tilittämä hinta oli vuonna 1929 Smk. 13: 27.

Laskelma vuodelta 1930 muodostuu seuraavanlaiseksi. Eläi-
met saaneet keskimäärin eläintä kohti kokeen aikana.

Kuorittua maitoa	408 kg à —/30	122: 40
Ohrajauhoja	53 » à 1/73	91: 70
Kaurajauhoja	53 » à 1/46	77: 40
Maissijauhoja	80 » à 1/38	110: 40

Yhteensä Smk. 401: 90

Tuotettu lisäkasvu eläintä kohti on ollut 74.0 kg ja teurastus-
tappio 22.7 % ja siis tuotettu teuraspaino 57.2 kg. Ruokintakustan-

nukset teuraspainokiloa kohti ovat silloin Smk. 7:03. Jos ruokintakustannukset otaksutaan 75 %:ksi kaikista kustannuksista, saadaan teuraspainokilon tuotantokustannuksiksi Smk. 9:37, mutta koska muut kustannukset tuskin ovat laskeneet samassa suhteessa kuin ruokintakustannukset, on varmasti oikeampaa laskea muut kustannukset samaksi kuin edellisenä vuonna eli $\frac{25 \times 12.11}{100} = 3.03$. Muut

kustannukset ovat siis näin laskien Smk. 3:03 teuraspainokiloa kohti ja teuraspainokilon tuotantokustannuksiksi saadaan $7.03 + 3.03 = 10.06$ markkaa. Vuoden 1930 aikana on Suomen Karjakeskuskunta maksanut keskimäärin 12 markkaa 44 penniä teuraspainokilolta.

Havaintoja eläinten kehityksestä ja terveydentilasta.

Terveydentila koeaseman sikalassa on ollut jonkun verran huonompi kuin aikaisemmin, sillä sikatauti on tullut varsinkin vuoden 1930 aikana entistään kiusallisemmaksi. Sikatautiin ei tosin ole suorastaan kuollut enempää kuin 1 eläin v. 1929 ja 5 eläintä v. 1930, mutta useasta ryhmästä on joku eläin sairastanut niin kauan ja niin vaikeasti, että sen kehitys on melkein kokonaan keskeytynyt, ja tällaisten eläinten koetuloksia ei ole voitu ottaa huomioon lopullisia tuloksia laskettaessa. Nytemmin on koeaseman sikalassa laitettu kaikkiin karsinoihin puiset makuulavat. Tähän saakka ovat eläimet maanneet sementtialustalla, joka tosin on ollut eristetty maapohjasta piki- ja solubetonikerroksilla. Toistaiseksi ei näiden puulavojen vaikutuksesta eläinten terveydentilaan voida sanoa mitään, mutta kun kaikki muut toimenpiteet sikataudin hävittämiseksi ovat osotautuneet tuloksettomiksi on katsottu tarkoituksenmukaiseksi koettaa sitäkin.

Koetulokset.

Vuoden 1929 kokeissa valmistui yhteensä 32 ryhmää, joista 8 maatiais- ja 24 yorkshireryhmää. Kaikkiaan oli näissä ryhmissä 124 eläintä. Vuonna 1930 valmistui yhteensä 15 ryhmää, joista 3 maatiais- ja 12 yorkshireryhmää. Kaikkiaan oli v. 1930 valmistuneissa ryhmissä 62 eläintä. Vaihtelut koe-eläinten määrissä kertomusvuosien aikana selviävät taulukoista 3 ja 4.

Taulukko 3. Eri sikakantoja vertaileviin kokeisiin vuoden 1929 aikana otetut ja niissä valmistuneet ryhmät ja eläimet.

	Jäljellä 31. 12—28		Tullut v. 1929 aikana		Valmistu- nut v. 1929 aikana		Kuollut tai hävinnyt		Jäljellä 31. 12—29	
	Ryh- miä	Eläi- miä	Ryh- miä	Eläi- miä	Ryh- miä	Eläi- miä	Ryh- miä	Eläi- miä	Ryh- miä	Eläi- miä
<i>Maatiaisista.</i>										
Kuisema	2	8	—	—	2	8	—	—	—	—
Karhu	1	4	—	—	1	4	—	—	—	—
Laalahti	—	—	2	8	2	8	—	—	—	—
Myllykylä	2	8	—	—	2	8	—	—	—	—
Niemi	1	4	1	4	1	4	—	—	1	4
Ristiniemi	—	—	1	4	—	—	—	—	1	4
Saarikko	—	—	1	4	—	—	—	—	1	4
Yhteensä	6	24	5	20	8	32	—	—	3	12
<i>Yorkshirerotuiset.</i>										
Alhainen	1	4	—	—	1	4	—	—	—	—
Arola	—	—	1	4	1	4	—	—	—	—
Elisenvaara	—	2	—	—	—	—	—	2	—	—
Harviala	—	—	2	8	2	8	—	—	—	—
Honkola	3	12	2	8	5	20	—	—	—	—
Leikkonen	2	8	—	—	2	8	—	—	—	—
Otava	1	4	—	—	1	4	—	—	—	—
Pekkala	2	8	2	8	3	12	—	—	1	4
Saarela	1	4	6	24	7	28	—	—	—	—
Ylönkylä	—	—	4	16	2	8	—	—	2	8
Yhteensä	10	42	17	68	24	96	—	2	3	12

Taulukko 4. Eri sikakantoja vertaileviin kokeisiin vuoden 1930 aikana otetut ja niissä valmistuneet ryhmät ja eläimet.

	Jäljellä 31. 12—28		Tullut v. 1930 aikana		Valmistu- nut v. 1930 aikana		Kuollut tai hävinnyt		Jäljellä 31. 12—30	
	Ryh- miä	Eläi- miä	Ryh- miä	Eläi- miä	Ryh- miä	Eläi- miä	Ryh- miä	Eläi- miä	Ryh- miä	Eläi- miä
<i>Maatiasien.</i>										
Karhu	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Niemi	1	4	—	—	1	4	—	—	—	—
Ristiniemi	1	4	—	—	1	4	—	—	—	—
Saarikko	1	4	—	—	1	4	—	—	—	—
Varpaala	—	—	1	4	—	—	2	—	1	2
Osara	—	—	1	4	—	—	—	—	1	4
Kallioniemi	—	—	1	4	—	—	—	—	1	4
Hakamaa	—	—	1	4	—	—	—	—	1	4
Yhteensä	3	12	4	16	3	12	—	2	4	14
<i>Yorkshirerotuiset.</i>										
Pekkala	1	4	1	4	2	8	—	—	—	—
Ylönkylä	2	8	—	—	2	8	—	—	—	—
Leikkonen	—	—	1	4	1	4	—	—	—	—
Mustiala	—	—	1	4	—	2	1	2	—	—
Arola	—	—	4	16	2	9	—	—	2	7
Otava	—	—	1	4	1	3	—	1	—	—
Alhainen	—	—	1	4	1	4	—	—	—	—
Orismala	—	—	1	4	1	4	—	—	—	—
Harviala	—	—	1	4	1	4	—	—	—	—
Honkola	—	—	4	16	1	4	—	—	3	11
Seppälä	—	—	2	8	—	—	—	—	2	8
Yhteensä	3	12	17	68	12	50	1	3	7	26

Keskitulokset eriroduilla kumpaisenakin vuotena on esitetty taulukoissa 5 ja 6.

Taulukko 5. Eri rotujen keskitulokset vuonna 1929.
Durchschnittliche Resultate beider Rassen.

	Maa- tialset Landr.	Yorksh.	Keski- määrin Im Mittel
Eläinten lukumäärä } Anzahl der Tiere }	32	94	—
Ikä kokeen alussa päiviä } Alter, Anfang des Versuches, Tage }	65	63	65
Ikä kokeen lopussa päiviä } Alter, Schluss der Versuches, Tage }	204	187	191
Eläinten keskipaino kokeen alussa kg } Gewicht je Tier Anfang des Versuches }	15.7	17.4	17.0
Eläinten keskipaino kokeen lopussa } Gewicht je Tier Schluss des Versuches }	96.4	96.2	96.3
<i>Rehun käyttö ja painolisäys.</i> Futtermverbrauch und Zuwachs.			
Käyttänyt keskimäärin eläintä kohti päivässä ry. } Verzehrt im Mittel je Tier und Tag, Futter-Einheiten }	2.09	2.13	2.12
Käyttänyt keskimäärin 1 kg:n lisäkasvuun ry. } Futtermverbrauch je 1 kg Zuwachs, Futter-Einheiten }	3.60	3.32	3.39
Painolisäys eläintä kohti päivässä g } Zuwachs je Tier und Tag g }	587	638	625
Ikä 90 kg:n painoisena, päiviä } Alter bei 90 Kg Lebendgewicht, Tage }	196	180	184
<i>Teurastustulos.</i> Schlachteresultat.			
Teurastustappio % } Schlachtverlust % }	23.6	22.8	23.0
Ruho pituus sm } Länge des Körpers cm }	93.9	91.7	92.2
Selkäsilavan paksuus sm } Dicke des Rückenspekens cm }	4.1	3.6	3.7
Mahasilavan paksuus sm } Dicke des Bauchspeckes cm }	2.1	2.2	2.2
<i>Arvostelu pisteissä.</i> Beurteilung in Punkten.			
Silavan laatu } Qualität des Speckes }	13.2	13.1	13.2
Selkäsilavan sijoittuminen } Verteilung des Rückenspekens }	13.5	13.1	13.2
Mahasilavan sijoittuminen } Verteilung des Bauchspeckes }	13.1	12.8	12.9
Lavan seutu } Schultern }	13.3	12.8	12.9
Kinkut } Schinken }	11.8	13.2	12.8
Pään, luuston ja nahan hienous } Feinheit des Kopfes, der Knochen und der Haut }	12.7	12.9	12.9
Lihas } Fleischansatz }	12.1	13.5	13.2
Ryhmän tasaisuus kehityksessä } Gleichmässige Entwicklung der Gruppe }	13.6	12.6	12.8

Taulukko 6. *Eri rotujen keskitulokset vuonna 1930.*
Durchschnittliche Resultate beider Rassen.

	Maa- tillaiset Landr.	Yorksh.	Keski- määrin im Mittel
Eläinten lukumäärä } Anzahl der Tiere }	12	46	—
Ikä kokeen alussa päiviä Alter, Anfang des Versuches, Tage }	68	65	66
Ikä kokeen lopussa päiviä Alter, Schluss des Versuches, Tage }	206	178	183
Eläinten keskipaino kokeen alussa kg Gewicht je Tier Anfang des Versuches Kg }	17.4	20.5	19.9
Eläinten keskipaino kokeen lopussa kg Gewicht je Tier Schluss des Versuches Kg }	93.2	94.0	93.9
<i>Rehun käyttö ja painolisäys.</i> Futtermverbrauch und Zuwachs.			
Käyttänyt keskim. eläintä kohti päivässä rehuyksikköä } Verzehrt im Mittel je Tier und Tag, Futter-Einheiten } ..	2.08	2.16	2.14
Käyttänyt keskim. 1 kg:n lisäkasvuun rehuyksikköä } Futtermverbrauch je 1 Kg Zuwachs, Futter-Einheiten } ..	3.71	3.28	3.37
Painolisäys eläintä kohti päivässä g } Zuwachs je Tier und Tag g }	557	660	640
Ikä 90 kg:n painoisena päiviä Alter bei 90 Kg Lebendgewicht, Tage }	202	174	180
<i>Teurastustulos.</i> Schlachteresultat.			
Teurastustappio % } Schlachtverlust % }	22.5	22.7	22.7
Ruhon pituus sm Länge des Körpers cm }	91.6	91.5	91.6
Selkäsilavan paksuus sm Dicke des Rückenspeckes cm }	4.2	3.6	3.7
Mahasilavan paksuus sm Dicke des Bauchspeckes cm }	2.3	2.6	2.5
<i>Arvostelu pisteissä.</i> Beurteilung in Punkten.			
Silavan laatu Qualität des Speckes }	13.7	12.9	13.1
Selkäsilavan sijoittuminen Verteilung des Rückenspeckes }	13.1	13.0	13.0
Mahasilavan sijoittuminen Verteilung des Bauchspeckes }	13.4	13.1	13.1
Lavan seutu Schultern }	12.6	12.6	12.6
Kinkut Schinken }	11.2	13.2	12.8
Pään, luuston ja nahan hienous Feinheit des Kopfes, der Knochen und der Haut }	12.6	12.6	12.6
Lihasto Fleischansatz }	11.1	13.0	12.6
Ryhmän tasaisuus kehityksessä Gleichmässige Entwicklung der Gruppe }	11.3	12.5	12.3

Keskitulokset eivät suuresti poikkea toisistaan eikä edellisten vuosien keskituloksista. Eläinten ikä kokeen lopussa on ollut v. 1929

8 päivää suurempi kuin v. 1930 ja samoin on myös eläinten paino kokeen lopussa ollut v. 1930 2.4 kg pienempi kuin v. 1929. Suhteellinen rehunkulutus on ollut jokseenkin sama molempina vuosina. Syynä siihen, että suhteellinen rehunkulutus v. 1930 on kuitenkin keskimäärin 0.02 ry. pienempi kuin v. 1929 voidaan pitää sitä, että eläimet on ensinnä mainittuna vuonna teurastettu aikaisemmin kuin viimeksi mainittuna. Lisäkasvu eläintä kohti päivässä on v. 1929 ollut keskimäärin 625 g ja v. 1930 640 g. Rehunkulutus eläintä kohti päivässä on myös v. 1930 noussut 2.14 rehuyksikköön oltuaan v. 1929 2.12 rehuyksikköä, ja siitä johtuen ei suhteellinen rehuinkulutus olekaan v. 1930 jäänyt kuin 0.02 ry. pienemmäksi kuin v. 1929. Teurastustappio on yhä laskenut edellisiin vuosiin verrattuna ja on vielä v. 1930 0.3 % pienempi kuin v. 1929. Siitä huolimatta on suhteellinen rehunkulutus laskettu kaikilla ryhmillä samalla tavalla kuin v. 1928 koekertomuksessa on selitetty, siis muuntamalla loppupaino vastaamaan sellaista elopainoa, jossa teurastustappio on 23.5 %. Ruhon pituus, joka on mitattu ensimmäisen kaulanikaman etusyrjästä häpyluun etukärkeen on v. 1930 0.6 sm pienempi kuin v. 1929. Tämä on suora seuraus aikaisemmasta teurastuksesta.

Mitä eri rotuihin tulee on eroitus maatiais- ja yorkshireryhmien välillä molempina vuosina samansuuntainen kuin aikaisemminkin. V. 1929 oli suhteellinen rehunkulutus maatiaisrotuisilla ryhmillä keskimäärin 3.60 ry. ja yorkshirerotuisilla 3.32 ry. Vastaavat luvut vuodelta 1930 ovat 3.71 ja 3.28. Edellisenä vuonna on erotus 0.28 ry. ja jälkimmäisenä vuonna 0.43 ry. yorkshirerodun hyväksi. Lisäkasvu eläintä kohti päivässä oli v. 1929 maatiaisilla 587 g ja yorkshireryhmillä 638 g ja v. 1930 maatiaisilla 557 g ja yorkshireryhmillä 660 g. V. 1930 oli maatiaisryhmiä, kuten edellä jo mainittiin vain 3 kpl., joten niiden keskitulos perustuu kovin pieneen aineistoon, eikä siis voida katsoa samalla tavalla kuvaavan maatiaisrotua kokonaisuudessaan kuin yorkshirerotuisten eläinten keskimäärät kuvaavat koko maan yorkshirekantaa. Selkäsilava on kaikissa kokeissa osoittautunut maatiaisilla jonkun verran vahvemmaksi kuin yorkshirerotuisilla, joka seikka osaltaan, kuten aikaisemmissakin kertomuksissa jo on mainittu, aiheuttaa sen, että maatiaiset ovat tarvinneet enemmän rehuyksiköitä yhden lisäkasvukilon tuottamiseen kuin yorkshirerotuiset. Molempina vuosina on yorkshirerotuisten eläinten selkäsilavan paksuus ollut 3.6 sm, mutta maatiaisrotuisten oli v. 1929 4.1 sm ja v. 1930 4.2 sm.

Pistearvostelussa ei juuri voi havaita muuta eroa eri rotujen välillä kuin, että kinkkujen saama pistemäärä on maatiaisryhmillä

2 pistettä huonompi kuin yorkshireryhmillä. Vuonna 1929 oli maataisrotuisten sikojen kinkut arvosteltu keskimäärin 11.8 pisteellä ja yorkshirerotuisten 13.2 pisteellä. Maataisrotuisten eläinten kinkku on ollut lihaksiltaan kehittymättömämpi kuin yorkshirerotuisten ja jos maataissa on ollut hiukankin lihotettu on kinkuissa oleva silavakerros ollut kovin vahva siinä oleviin lihaskerrostumiin verrattuna.

Koeryhmien lähettäjät.

Koeryhmiä on vastaanotettu paitsi siansiitoskeskuksista, myöskin sellaisilta sikataloutta harjoittavilta tiloilta, joilla on ollut puhtaista maatais- tai yorkshirevanhemmista polveutuvia ryhmiä, joiden lisäkasvua ja rehunkäyttökykyä he ovat halunneet tutkituttaa. Ryhmien lähettäjät ja niiden osoitteet on lueteltu taulukoissa 7 ja 8 siinä järjestyksessä kuin ryhmät ovat koeasemalle saapuneet.

Taulukko 7. Koeryhmät vuonna 1929.

Ryhmän			Porsaiden numerot		Koe alkanut
Rotu	N:o	Lähettäjä	Urospuolisia	Imisiä	
Maat.	101	K. Niemi, Ähtäri, Peränne	1, 2	3, 4	22. 10—28
	109	Velj. Kuhanen, Taipalsaari, Karhu	1, 2	3, 4	4. 12—28
	111	V. Heinonen, Porvoo, Myllykylä	3, 4	1, 2	16. 12—28
	113	J. Jokinen, Pälkäne, Kuisema	2	1, 3, 4	22. 12—28
	114	» » »	1, 4	2, 3	22. 12—28
	115	V. Heinonen, Porvoo, Myllykylä	1, 2	3, 4	30. 12—28
	134	R. Pihkala, Aitolahti, Laalahti	69, 70	71, 72	15. 6—29
	135	» » »	79, 82	80, 81	2. 7—29
	99	S. Aminoff, Tampere, Pekkala	3, 4	1, 2	16. 9—28
	100	K. N. Westerling, Perniö, Leikkonen ..	2, 3	1, 4	30. 9—28
York.	102	S. Furuholm, Urjala, Honkola	1, 2	3, 4	27. 10—28
	103	S. Aminoff, Tampere, Pekkala	—	1, 2, 4	27. 10—28
	104	S. Furuholm, Urjala, Honkola	1, 2, 4	3	27. 10—28
	105	K. N. Westerling, Perniö, Leikkonen ..	1	2, 3, 4	16. 11—28
	107	J. Hallenberg'in perik. Viipuri, Saarela ..	81	74, 76, 80	24. 11—28
	108	Otavan Koulutila, Otava	4, 5	1, 2	1. 12—28
	110	A. Alanne, Perniö, Alhainen	2, 3, 4	1	11. 12—28
	112	S. Furuholm, Urjala, Honkola	1, 3	2, 4	19. 12—28
	116	» » »	1, 3, 4	2	26. 1—29
	117	J. Hallenberg'in perik. Viipuri, Saarela ..	13, 20	16, 19	9. 3—29
	118	» » » » ..	39, 40, 42	41	9. 3—29
	119	» » » » ..	44, 51	48, 52	16. 3—29
	120	» » » » ..	55, 62, 57	60	16. 3—29
	121	» » » » ..	73	63, 70, 74	6. 4—29
	126	» » » » ..	115, 117	116, 126	25. 5—29
	128	K. A. Eriksson, Perniö, Ylönkylä	66	62, 63, 67	30. 5—29
	129	J. Tuiskula, Porvoo, Arola	1, 2	30, 4	30. 5—29
	130	S. Furuholm, Urjala, Honkola	2	1, 3, 4	7. 6—29
	131	Harviala Oy. Harviala	1, 2	3, 4	11. 6—29
	132	» » »	5, 6, 7	8	11. 6—29
	133	K. A. Eriksson, Perniö, Ylönkylä	128, 137	125, 134	11. 6—29
	136	S. Aminoff, Tampere, Pekkala	1, 2	3, 4	23. 8—29

Taulukko 8. Koeryhmät vuonna 1930.

Ryhmän			Porsaiden numerot		Koe alkanut
Rotu	N:o	Lähetettävä	Urospuolisia	Imisiä	
<i>Maat.</i>	139	K. Niemi, Ähtäri, Peränne	1, 2, 3, 4	—	27. 10—29
»	140	J. Paavilainen, Vuoksela, Ristinieni	1, 3	2, 4	28. 10—29
»	142	Karjanhoitokoulu, Kuusa, Saarikko	5, 7	2, 4	9. 12—29
<i>York.</i>	137	S. Aminoff, Tampere, Pekkala	1, 2	3, 4	19. 9—29
»	138	K. A. Eriksson, Perniö, Ylönkylä	202, 204, 206	199	25. 10 29
»	141	» » »	245, 250	247, 249	10. 11—29
»	143	K. N. Westerling, Perniö, Leikkonen	4	1, 2, 3	14. 4—30
»	145	J. Tuiskula, Porvoo, Arola	3, 4	1, 2	25. 4—30
»	146	Otava, Otavan Koulutila	1, 2	3, 4	26. 4—30
»	148	A. Alanne, Perniö, Alhainen	1, 2	3, 4	25. 5—30
»	151	S. Aminoff, Tampere, Pekkala	2, 3, 4	1	9. 6—30
»	152	Edv. Björkenheim, Orismala	1, 2	3, 4	28. 7—30
»	153	Harviala Oy, Harviala	1	2, 3, 4	29. 8—30
»	154	J. Tuiskula, Porvoo, Arola	3, 4	1, 2	13. 9—30
»	155	S. Furuhielm, Urjala, Honkola	1, 2, 3, 4	—	14. 9—30

Koe-eläinten polveutuminen ja kehitys ennen kokeen alkamista.

Koska koe-eläinten kehitys ennen kokeen alkamista vaikuttaa myös jossain määrin koe-eläinten saavuttamiin tuloksiin kokeen aikana, on taulukkoihin 9 ja 10 koottu tiedot pahnueiden suuruu-

Taulukko 9. Tietoja pahnueiden suuruudesta ja kehityksestä ennen kokeen alkamista.

Ryhmän N:o	Lähetys-palkka	Syntynyt	Isä	Emä	Pahnueen suuruus			Ikä kokeen alussa päiviä
					Syntynyt kpl.	Kuol. lut kpl.	Paino kg3viik. vanhana	
<i>Maat.</i>								
101	Isoniemi.	16. 8—28	S. M. 140 Loppi	S. M. 570 Raija	14	1	57.0	67
109	Karhu ..	2.10—28	S. M. 119 Nolo	S. M. 458 Vupina	11	2	53.0	63
111	Myllykylä	3.10—28	S. M. 88 Velimies	S. M. Jyrinä	11	3	40.3	74
113	Kuiseima.	2.110—28	S. M. 137 Naku	S. M. 562 Kiemurahäntä ..	8	—	48.0	62
114	Kuiseima.	20.10—28	S. M. 137 Naku	S. M. 561 Myly	10	1	53.5	63
115	Myllykylä	2.11—28	S. M. 88 Velimies	S. M. 592 Jykevä	11	5	30.1	58
134	Laalahti.	8. 4—29	S. M. 134 Kreivi	S. M. 625 Valla	14	1	59.9	68
135	Laalahti.	19. 5—29	S. M. 134 Kreivi	S. M. 476 Hissu	17	4	61.6	63
<i>York.</i>								
99	Pekkala ..	16. 7—28	S. Y. 275 Heppu	S. Y. 1197 Kymmenen ...	9	2	48.5	62
100	Leikkonen	24. 7—28	S. Y. 315 Kersantti	S. Y. 1203 Kipinä	17	3	92.4	71
102	Honkola.	20. 8—28	S. Y. 462 Pekka	S. Y. 1282 Oina	10	—	57.0	68
103	Pekkala ..	10. 8—28	S. Y. 275 Heppu	S. Y. 223 Retku	12	2	45.0	78
104	Honkola.	29. 8—28	S. Y. 422 Karski	S. Y. 691 Jeisa	14	2	62.5	59
105	Leikkonen	7. 9—28	S. Y. 183 Pentti	S. Y. 1202 Lahna	10	1	61.0	70
107	Saarela ..	15. 9—28	S. Y. 360 Joiku	S. Y. 1082 Hoppu	11	2	35.4	70
108	Otava ...	3.10—28	S. Y. 254 Ukko	S. Y. 570 Sievä	12	2	48.1	60
110	Alhainen.	4.10—28	S. Y. 104 Mikko	S. Y. 648 Miira	8	—	41.7	68
112	Honkola.	14.10—28	S. Y. 237 Juska	S. Y. 1286 Fymy	12	2	—	66
116	Honkola.	19.11—28	S. Y. 461 Lari	S. Y. 1288 Jäida	16	2	62.0	68
117	Saarela ..	9. 1—29	S. Y. 223 Malli	S. Y. 1191 Hoito	14	3	58.4	59
118	Saarela ..	15. 1—29	S. Y. 360 Joiku	S. Y. 1193 Mansala	9	—	48.6	53
119	Saarela ..	20. 1—29	S. Y. 360 Joiku	S. Y. 906 Maukku	10	1	47.0	55
120	Saarela ..	23. 1—29	S. Y. 223 Malli	S. Y. 804 Kota	11	3	40.4	52
121	Saarela ..	6. 2—29	S. Y. 223 Malli	S. Y. 1195 Hoiste	13	1	59.6	59
126	Saarela ..	21. 3—29	S. Y. 223 Malli	S. Y. 1082 Hoppu	13	2	47.1	65
128	Ylönkylä	25. 3—29	S. Y. 257 Justus	S. Y. 1129 Mikotar	10	1	59.3	66
129	Arola ...	1. 4—29	S. Y. 468 Seppä	S. Y. 1251 Tuttu	10	1	61.6	59
130	Honkola.	2. 4—29	S. Y. 462 Pekka	S. Y. 1111 Kissu	13	2	53.0	66
131	Harviala.	8. 4—29	S. Y. 451 Aatu	S. Y. 1116 Valo	10	—	55.0	62
132	Harviala.	10. 4—29	S. Y. 219 Eppu	S. Y. 1118 Viivi	10	2	45.0	62
133	Ylönkylä	10. 4—29	S. Y. 257 Justus	S. Y. 931 Tura	13	2	55.1	62
136	Pekkala ..	29. 6—29	S. Y. 275 Heppu	S. Y. 897 Sai	—	—	—	55

Taulukko 10. *Tietoja pahnueiden suuruudesta ja kehityksestä ennen kokeen alkamista.*

Ryhmän N:o	Lähetys- palkka	Syntynyt	Isä	Emä	Pahnueen suuruus			Ikä kokeen alussa päivät
					Syntynyt kpl.	Kuolui kpl.	Paino kg vähintään vanhana	
<i>Maat.</i>								
139	Iso-Niemi .	17. 8—29	S. M. 140 Loppi	S. M. 630 Ryökäle	9	—	54.0	71
140	Ristinieni .	31. 8—29	S. M. 99 Sauli	S. M. 678 Sulu ...	12	—	91.0	58
142	Saarikko ..	24. 9—29	S. M. 114 Hurme	S. M. 568 Ileta ..	12	2	49.6	76
<i>York.</i>			S. Y. 157					
137	Pekkala ...	15. 7—29	S. Y. Pyry	S. Y. 1444 Hiili ...	13	1	54.0	66
			S. Y. 710					
138	Ylönkylä ..	21. 8—29	S. Y. 464 Fela- Heikki	S. Y. 1544 Jalla ...	11	1	63.7	65
141	Ylönkylä ..	6. 9—29	S. Y. 257 Justus	S. Y. 925 Oiva ...	10	1	58.2	65
143	Leikkonen .	3. 2—30	S. Y. 183 Pentti	S. Y. 900 Kekri ..	13	—	68.8	70
145	Arola	10. 2—30	S. Y. 468 Seppä	S. Y. 1308 Maija ..	15	2	77.3	74
146	Otava	23. 2—30	S. Y. 120 Pallas	S. Y. 1451 Yskä ..	12	—	63.8	62
148	Alhainen ..	17. 3—30	S. Y. 569 Popi	S. Y. 857 Mallu ..	11	1	47.2	69
151	Pekkala ...	14. 4—30	S. Y. 544 Mikko	S. Y. 1646 Hai	11	—	62.0	56
152	Orismala ..	26. 5—30	S. Y. 310 Junkkari	S. Y. 1239 Salama.	15	1	78.3	63
153	Harviala ..	27. 6—30	S. Y. 535 Jay	S. Y. 1112 Kippa .	11	2	63.5	63
154	Arola	9. 7—30	S. Y. 468 Seppä	S. Y. 1309 Karolina	15	4	65.5	66
155	Honkola ...	9. 7—30	S. Y. 601 Wall King David	S. Y. 1287 Helly ..	16	1	65.0	67

desta ja 3:n viikon painoista. Taulukoista käy myös selville kuolleiden porsaiden määrä eri pahnueissa ennen 3:n viikon ikää.

Kun taulukoissa 9 ja 10 ryhmät ovat numerojärjestyksessä, voidaan niistä helposti löytää kunkin ryhmän polveutuminen, ja samalla nähdä kuinka suuresta pahnueesta kukin koeryhmä on otettu.

Taulukko 11. *Tulokset maataiais-*

Lähetettäjä	Ryhmän N:o	Lukumäärä		Ikä päivissä		Elopaino		Istakasu päivässä	Ikä 90 kg:n pahnosena	Rehuykskölöitä	
		Leikkola	Imisä	Kokeen alussa	Kokeen lopussa	Kokeen alussa	Kokeen lopussa			Päivässä	1 kg:n liest. kastum.
Niemi	101	2	2	67	202	16.9	98.9	0.607	192	2.20	3.52
Karhu	109	2	2	63	204	14.2	95.0	0.573	198	2.03	3.56
Myllykylä	111	2	2	74	224	13.9	99.5	0.571	213	2.13	3.72
Kuisema	113	1	3	62	220	15.5	91.0	0.480	219	1.98	4.12
Kuisema	114	2	2	63	207	16.6	96.9	0.557	198	2.10	3.76
Myllykylä	115	2	2	58	208	13.3	97.1	0.559	196	2.07	3.73
Laalahti	134	2	2	68	195	15.1	96.9	0.647	184	2.04	3.19
Laalahti	135	2	2	63	171	20.2	96.0	0.699	165	2.20	3.17
Keskimäärin		—	—	65	204	15.7	96.4	0.587	196	2.09	3.60

Yksityisten ryhmien saavuttamat tulokset käyvät selville taulukoista 11, 12, 13 ja 14.

Kanta-eläinten tarkkailua koetulosten perusteella.

Maatiaisit.

Karhun siansiitoskeskuksesta on vuoden 1929 kokeissa valmistunut 1 ryhmä. Ryhmän isä S. M. 119 Nolo on Jupiterin poika. Ryhmän tulos on suhteelliseen rehunkulutukseen nähden hiukan parempi maataisryhmien keskimäärää, mutta lisäkasvu päivässä on hiukan keskimäärää huonompi.

Kuiseman tilalta Pälkäneeltä oli v. 1929 kokeissa 2 ryhmää, jotka molemmat olivat samasta karjasta S. M. 137 Naku. Kumpikin ryhmä kehittyi kovin hitaasti ja tulokset jäivät keskimäärää huomommiksi. Paremman tuloksen saaneen ryhmän emä oli S. M. 561 Myly ja oli sen ryhmän lisäkasvu eläintä kohti päivässä 557 g ja suhteellinen rehunkulutus 3.76 ry.

Laalahden siansiitoskeskuksesta valmistui v. 1929 aikana 2 ryhmää, jotka molemmat olivat saman karjun S. M. 134 Kreivin jälkeläisiä. Toisen ryhmän emä oli S. M. 625 Valla ja toisen S. M. 476 Hissu. Kreivi on syntynyt Varpaalan siansiitoskeskuksessa Vuokselassa ja on sen isä S. M. 99 Sauli ja emä S. M. 373 Lilu. Kreivin jälkeläisryhmien keskimääräiset tulokset ovat: lisäkasvu päivässä 673 g ja suhteellinen rehunkulutus 3.18 ry. Nämä tulokset ovat parhaat mitä maataisrotuiset ryhmät meillä tähän saakka ovat saavuttaneet. Näissä ryhmissä huomaakin jo selkäsilavan paksuudessa muutosta ohuempaan päin. Kun maataisryhmien keskirotuisilla koeryhmillä 1929.

Keskimäärin eläintä kohti											Luokka			Ryhmän tasaisuus	Toukokuukautena saavutetun pisteyden keskimäärä
Teurastustulos				Pisteitä teurastusarvostelussa							I	II	III		
Teurastus tappio %	Rummin pituus mm	Selkäsilavan paksuus	Mehäsilavan paksuus	Silavan laatu	Selkäsilavan sijointi	Mehäsilavan sijointi	Lavan seutu	Kinkut	Pään, hantson ja nahan hienous	Ilmastointi					
21.7	92.0	4.4	2.1	14.0	13.8	13.0	14.0	11.8	13.8	11.9	4	—	—	13.1	12.5
23.9	95.0	3.8	2.4	14.0	13.1	13.0	13.4	11.5	13.0	12.1	4	—	—	13.1	13.4
23.5	94.5	4.5	2.2	12.2	14.2	13.2	13.0	12.2	12.2	12.2	3	—	—	12.8	14.7
23.6	92.0	4.2	1.9	13.0	13.7	13.0	13.3	11.5	12.3	11.2	2	1	—	12.7	14.5
23.4	93.5	4.2	2.3	12.6	13.1	12.8	13.0	11.6	12.9	11.4	4	—	—	12.7	14.6
25.4	93.0	4.1	2.1	13.0	13.1	13.4	13.4	11.5	12.6	11.9	2	2	—	12.9	12.7
23.8	95.8	3.7	2.1	13.0	13.4	13.0	12.8	12.4	12.5	13.3	4	—	—	13.2	13.0
23.8	95.0	3.9	1.9	13.8	13.5	13.4	13.8	11.5	12.1	13.0	4	—	—	13.2	13.6
23.6	93.9	4.1	2.1	13.2	13.5	13.1	13.3	11.8	12.7	12.1	90%	100%	—	13.0	13.6

Taulukko 12. Tulokset maatais-

Lähetettäjä	Ryhmän N:o	Luku- määrä		Ikä päivissä		Elopalmo		Lisäkasvu päivässä	Ikä 90 kern palmoisena	Rehu- yksiköitä	
		Leikkoja	Imisiä	Kokeen alussa	Kokeen lopuksa	Kokeen alussa	Kokeen lopuksa			Päivässä	1 kern. lisä- kasvun
Niemi	139	4	—	71	212	17.3	91.4	0.528	210	2.01	3.73
Ristiniemi	140	2	2	58	203	18.2	92.2	0.517	200	2.08	3.88
Saarikko	142	2	2	76	203	16.6	96.0	0.625	197	2.13	3.52
Keskimäärin	—	—	—	68	206	17.4	93.2	0.557	202	2.08	3.71

Taulukko 13. Tulokset yorkshire-

Lähetettäjä	Ryhmän N:o	Lukumäärä		Ikä päivissä		Elopalmo		Lisäkasvu päivässä	Ikä 90 kern palmoisena	Rehuyksiköitä	
		Leikkoja	Imisiä	Kokeen alussa	Kokeen lopussa	Kokeen alussa	Kokeen lopussa			Päivässä	1 kern. lisäkasvun
Pekkala	99	2	2	62	184	18.5	97.7	0.650	176	2.22	3.44
Leikkonen	100	2	2	71	176	23.9	96.2	0.688	169	2.32	3.36
Honkola	102	2	2	68	184	16.3	95.6	0.690	177	2.13	3.14
Pekkala	103	1	3	78	187	17.4	87.4	0.590	186	2.25	3.75
Honkola	104	3	1	59	193	16.0	96.6	0.614	184	2.09	3.34
Leikkonen	105	1	3	70	180	21.7	96.3	0.678	173	2.29	3.31
Saarela	107	1	3	70	211	16.8	100.2	0.593	198	2.11	3.47
Otava	108	2	2	60	191	14.1	97.1	0.634	184	2.08	3.20
Alhainen	110	3	1	68	202	16.4	96.0	0.595	195	2.06	3.45
Honkola	112	2	2	66	186	20.2	96.0	0.634	178	2.16	3.33
Honkola	116	3	1	68	206	14.4	94.2	0.578	201	2.02	3.51
Saarela	117	2	2	59	189	16.2	96.5	0.618	183	2.07	3.42
Saarela	118	3	1	53	194	14.5	95.9	0.581	185	2.04	3.49
Saarela	119	2	2	55	185	15.2	93.7	0.606	181	1.96	3.26
Saarela	120	3	1	52	196	14.6	94.7	0.562	191	1.97	3.50
Saarela	121	1	3	59	189	15.1	96.8	0.629	182	2.02	3.14
Saarela	126	2	2	65	193	14.4	94.6	0.627	188	1.99	3.13
Ylönkylä	128	1	3	66	177	22.2	97.4	0.678	168	2.22	3.33
Arola	129	2	2	59	170	23.1	98.1	0.681	162	2.28	3.32
Honkola	130	2	2	66	183	18.3	98.7	0.687	173	2.15	3.11
Harviala	131	2	2	62	182	17.9	96.2	0.659	174	2.13	3.19
Harviala	132	3	1	62	184	17.3	98.0	0.668	175	2.15	3.25
Ylönkylä	133	2	2	62	182	18.0	96.4	0.658	175	2.18	3.28
Pekkala	136	2	1	55	172	15.1	99.1	0.718	163	2.13	2.99
Keskimäärin	—	—	—	63	187	17.4	96.3	0.638	180	2.13	3.32

rotuisilla koeryhmillä 1930.

Keskimäärin eläintä kohti											Luokka		Ryhmän tasaus		Teurastusarvostelussa saavutettujen pisteiden keskimäärä	
Teurastustulos			Pisteitä teurastusarvostelussa								I		II	III		
Teurastus-tappio %	Ruunin pituus sm	Selkäsila-van pakkaus	Malasila-van pak-saus	Silavan laatu	Manasila-van siot-tuminen	Selkäsila-van siot-tuminen	Lavan seutu	Kinkut	Pään, lusu-ton ja na-han hienous	Lihasio						
21.6	89.2	4.2	1.9	13.6	13.5	13.3	13.0	11.5	12.5	11.5	4	—	—	12.9	11.0	
20.5	93.0	4.2	2.1	13.5	13.6	12.9	12.3	11.5	13.3	11.0	4	—	—	12.8	9.5	
25.4	92.5	4.2	2.9	13.9	12.1	13.9	12.5	10.6	12.1	10.9	3	1	—	12.5	13.5	
22.5	91.6	4.2	2.3	13.7	13.1	13.4	12.6	11.2	12.6	11.1	92%	80%	—	12.7	11.3	

rotuisilla koeryhmillä 1929.

Keskimäärin eläintä kohti											Luokka			Ryhmän taseitus	Teurastusarvostelussa saavutettujen pisteiden keskimäärä		
Teurastustulos			Pisteitä teurastusarvostelussa								I	II	III				
Teurastus-tappio %	Ruunin pituus sm	Selkäsila-van pakkaus	Manasila-van pakkaus	Silavan laatu	Selkäsila-van siolt-tuminen	Manasila-van siolt-tuminen	Lavan seutu	Kinkut	Pään, lusu-ton ja na-han hienous	Lihasio							
23.9	93.0	3.5	2.2	12.9	13.5	12.8	12.9	13.5	13.1	13.3	3	1	—	—	—	13.5	13.1
22.4	92.0	3.6	2.6	13.8	13.1	12.9	12.7	13.4	13.5	13.4	4	—	—	—	—	13.4	13.3
24.0	90.3	3.2	2.1	13.0	13.3	13.1	12.4	13.5	12.1	13.6	2	2	—	—	—	13.1	12.0
22.5	87.0	2.6	2.0	13.0	12.8	13.1	12.6	12.3	12.6	13.0	1	2	1	—	—	12.8	13.2
21.5	91.0	3.4	1.9	12.8	13.6	13.0	12.6	13.1	13.0	13.4	4	—	—	—	—	13.2	10.5
22.3	90.8	3.4	2.1	13.3	13.0	12.4	12.6	13.8	13.4	14.4	4	—	—	—	—	13.4	13.0
21.5	93.5	4.1	2.1	13.9	13.1	12.8	12.6	12.6	13.1	13.6	4	—	—	—	—	13.2	11.1
22.0	92.5	4.2	2.2	12.4	13.1	12.1	12.8	13.1	12.6	13.8	4	—	—	—	—	12.9	12.7
23.3	89.0	3.9	2.3	13.8	12.8	13.5	12.9	13.1	13.1	13.9	4	—	—	—	—	13.5	14.0
21.8	85.3	3.8	2.5	13.8	13.5	13.0	13.1	13.8	13.4	13.8	4	—	—	—	—	13.7	13.2
23.1	92.0	3.4	2.4	13.0	11.4	12.4	12.5	13.6	12.5	13.2	3	1	—	—	—	12.9	12.3
24.9	91.2	3.9	2.2	12.8	13.3	13.1	12.8	12.9	12.8	13.3	4	—	—	—	—	13.2	12.8
23.2	92.7	3.8	2.4	13.4	13.1	13.0	13.0	12.8	12.4	13.0	4	—	—	—	—	13.2	11.7
23.8	92.7	3.8	2.0	13.1	13.5	13.0	12.6	13.0	12.9	14.0	4	—	—	—	—	13.3	12.8
22.3	92.2	3.7	2.1	13.4	13.0	13.0	12.8	12.9	12.8	13.2	4	—	—	—	—	13.0	11.3
21.7	98.0	3.5	2.3	12.8	12.9	12.8	12.8	13.5	12.6	13.8	4	—	—	—	—	13.2	13.0
22.5	90.8	3.8	2.3	13.3	13.4	12.6	12.4	13.4	13.0	13.4	4	—	—	—	—	13.2	11.1
22.3	92.7	3.4	2.5	12.5	12.6	12.4	13.3	13.3	12.8	13.6	3	1	—	—	—	13.2	14.1
22.7	94.8	4.0	2.1	13.5	12.9	12.5	13.1	12.8	12.9	13.0	4	—	—	—	—	13.2	12.2
23.0	94.5	3.6	2.3	12.8	12.8	12.0	12.9	13.0	12.8	13.2	4	—	—	—	—	13.0	13.7
22.2	92.0	3.9	2.2	13.1	13.5	13.0	13.0	13.4	13.4	14.0	4	—	—	—	—	13.4	12.1
23.5	90.0	3.8	2.1	12.9	13.0	12.9	13.1	13.3	12.8	14.0	4	—	—	—	—	13.3	11.9
22.6	91.8	3.4	2.3	12.8	12.5	12.6	12.8	13.2	13.0	13.8	4	—	—	—	—	13.1	12.7
24.3	90.7	3.4	2.4	13.3	14.0	13.7	12.7	13.0	13.3	13.5	3	—	—	—	—	13.4	14.0
22.8	91.7	3.6	2.2	13.1	13.1	12.8	12.8	13.2	12.9	13.5	92%	70%	10%	—	—	13.2	12.6

Taulukko 14. Tulokset yorkshire-

Lähetettäjä	Ryhmän No	Lukumäärä		Ikä päivissä		Elopaino		Lisäkasvu päivässä	Ikä 90 kg:n painoisena	Rehuyksiköitä	
		Leikkioja	Imisiä	Kokeen alussa	Kokeen lopussa	Kokeen alussa	Kokeen lopussa			Päivässä	1 kg:n lisäkasvun
Pekkala	137	2	2	66	177	16.8	97.9	0.731	169	2.27	3.08
Ylönkylä	138	3	1	65	199	19.8	93.9	0.559	194	2.01	3.43
Ylönkylä	141	2	2	65	192	19.0	93.8	0.599	190	2.09	3.50
Leikkonen	143	1	3	70	171	23.4	92.7	0.686	168	2.26	3.35
Arola	145	2	2	74	174	25.9	93.8	0.686	170	2.35	3.45
Otava	146	1	2	62	164	21.8	93.6	0.704	160	2.30	3.20
Alhainen	148	2	2	69	188	20.6	91.5	0.608	187	2.02	3.39
Pekkala	151	3	1	56	172	18.7	95.2	0.664	166	2.15	3.26
Orismala	152	2	2	63	185	16.3	91.1	0.618	184	1.99	3.40
Harviala	153	1	3	63	162	24.0	92.7	0.699	159	2.16	3.11
Arola	154	2	2	66	185	21.0	98.0	0.652	175	2.21	3.26
Honkola	155	3	—	67	172	19.1	94.4	0.717	169	2.12	2.89
Keskimäärin	—	24	22	65	178	20.5	94.0	0.660	174	2.16	3.28

määräinen selkäsilavan paksuus on ollut 4.1 sm, on Kreivin jälkeläisryhmien sama mitta ollut keskim. 3.8 sm. Kreivin ryhmien ruhon pituus on hiukan suurempi kuin maataisryhmillä keskimäärin. Sisäpituus on 1.5 sm suurempi maataisryhmien keskimäärää.

Myllykylän siansiitoskeskuksesta on v. 1929 kokeissa ollut 2 ryhmää. Molempien ryhmien isä on S. M. 88 Velimies. Näiden ryhmien keskimääräinen lisäkasvu eläintä kohti päivässä oli 565 g ja suhteellinen rehunkulutus 3.73 ry. Samasta karjasta on ennen ollut kokeissa yksi ryhmä, jonka lisäkasvu päivässä oli 600 g ja suhteellinen rehunkulutus 3.82 ry.

Niemen siansiitoskeskuksesta oli v. 1929 kokeissa 1 ryhmä ja 1930 kokeissa samoin 1 ryhmä. Molempien ryhmien isä on S. M. 140 Loppi. Molempien ryhmien keskitulokset ovat: lisäkasvu päivässä 568 g ja suhteellinen rehunkulutus 3.63 ry. Ryhmän isän sisaruksista on ollut kokeissa ryhmä, jonka lisäkasvu päivässä oli 582 g ja suhteellinen rehunkulutus 3.68 ry. Tätä tulosta voidaan pitää myös S. M. 140 Lopen perinnöllisiä ominaisuuksia vastaavana. Tässä ovat siis ryhmien emät S. M. 570 Raija ja S. M. 630 Ryökäle antaneet keskimäärin jokseenkin tarkalleen saman tuloksen kuin ryhmien isän sisarryhmä. Ryökäle ja Raija ovat täysisisarukset, mutta siitä huolimatta ne ovat antaneet samalla karjulla astutettaessa huomattavasti erilaiset ryhmät.

Ristinieni Vuokselasta (omistaja J. Paavilainen) on lähettänyt v. 1930 yhden ryhmän, jonka isä on S. M. 99 Sauli (Laalahden ryh-

rotuisilla koeryhmillä 1930.

Keskimäärin eläintä kohti											Luokka			Ryhmän keskimääräinen kasvatus- ja eläintalouden keskimääräinen	Ryhmän tasaisuus
Teurastustulos			Pisteitä teurastusarvostelussa								I	II	III		
Teurastus tapio %	Ruuhun pituus sm	Selkäsi- van pak- sinus	Mohsisila- van pak- sinus	Silavan laatu	Selkäsi- van sioit- tunnen	Mohsisila- van sioit- tunnen	Lavan seutu	Kinkut	Pään, lums- ton ja na- han hienous	Lihasto					
23.0	94.5	3.7	2.8	13.6	13.6	13.7	13.1	13.3	13.3	13.3	4	—	—	13.6	12.5
19.8	88.8	3.7	1.9	13.3	12.9	13.1	12.1	13.9	12.4	13.2	4	—	—	13.1	11.0
22.1	91.3	3.6	2.0	13.0	12.9	13.1	12.8	13.3	12.4	12.6	4	—	—	13.1	10.5
24.5	91.5	3.4	2.8	12.2	13.5	13.1	13.0	13.3	12.4	13.6	3	1	—	13.3	13.8
23.5	91.8	3.7	2.9	13.5	13.5	13.0	13.5	13.5	13.3	13.6	3	1	—	13.5	13.3
22.3	90.8	3.3	3.0	12.3	13.4	12.4	12.9	13.5	12.3	13.9	3	1	—	13.1	14.5
23.4	91.3	3.2	3.1	12.1	11.8	12.8	12.4	13.4	12.4	13.6	3	—	1	12.8	9.5
23.5	89.5	3.6	1.9	13.4	13.1	13.9	12.4	13.3	12.5	12.8	4	—	—	13.2	12.0
23.1	92.0	4.1	3.0	12.2	12.8	13.5	12.1	11.8	11.6	11.6	3	1	—	12.5	12.2
23.7	92.8	3.2	2.9	13.1	12.5	12.5	12.0	13.3	12.1	12.7	2	2	—	12.8	14.0
21.0	91.5	4.1	2.8	12.5	13.5	13.0	12.6	12.5	13.8	11.3	4	—	—	12.9	13.0
22.1	92.7	3.1	2.5	13.1	12.7	13.7	11.8	13.7	13.1	13.3	3	—	—	13.2	13.5
22.7	91.5	3.6	2.6	12.9	13.0	13.1	12.6	13.2	12.6	13.0	86%	120%	20%	13.1	12.5

mien Kreivin isä). Ryhmän emä on Saulin tytär S. M. 678 Sulu, joten ryhmä siis on läheisen sukusiitoksen tulos. Tässä tapauksessa näyttää sukusiitos antaneen kovin huonon tuloksen, vaikka Kreivin isältä olisi odottanut edes jonkun verran keskimäärää parempaa tulosta. Ryhmä oli kuitenkin, mahdollisesti juuri sukusiitoksen vaikutuksesta, kovin vastaanottavainen sikataudille. Saapuessaan koeasemalle oli ryhmä oikein hyvän ja terveen näköinen, mutta jo kolmen viikon kuluttua se sairastui niin vaikeasti, että sen kehitys pysähtyi melkein kokonaan useaksi viikoksi. Kokeen alkaessa oli ryhmä ainoastaan 58 päivän ikäinen ja painoi kuitenkin jo 18.2 kg. Kolmen viikon paino on suurempi kuin millään muulla ryhmällä v. 1930. Voidaankin pitää varmana, että ryhmän tulos olisi ollut aivan toista luokkaa, jos se olisi säilynyt sikataudilta.

Saarikon tilalta Kuusassa on ollut kokeissa yksi ryhmä, jonka isä S. M. 114 Hurme on Hirmun poika. Ryhmän emä S. M. 568 Heta on Hurmeen tytär. Tässäkin siis on ollut kovin läheinen sukusiitos, mutta aika hyvällä tuloksella. Koeasemalle saapuessaan ei ryhmä kylläkään ollut erikoisen hyvin kehittynyt, sillä vaikka se oli jo 76 päivää vanha oli sen keskipaino vasta 16.6 kg. Tulokset tällä ryhmällä olivat kuitenkin parhaat v. 1930 kokeissa olleista maataisryhmistä. V. 1929 olivat ainoastaan Kreivin ryhmien tulokset parempia kuin nämä. Ryhmän lisäkasvu eläintä kohti päivässä oli 625 g ja suhteellinen rehunkulutus 3.52 ry.

Yorkshireryhmät.

Alhaisten siansiitoskeskuksesta on kumpanakin vuonna valmistunut 1 ryhmä. Toisen ryhmän isä on S. Y. 104 Mikko ja emä S. Y. 648 Miira. Mikolta on kaikkiaan ollut kokeissa 2 ryhmää, joiden keskimääräinen lisäkasvu päivässä on ollut 635 g ja suhteellinen rehunkulutus 3.40 ry. Toisen Alhaisten ryhmän isä on Englannista tuotu S. Y. 569 Popi ja emä on Mikon tytär S. Y. 857 Mallu. Tämän ryhmän lisäkasvu päivässä oli 608 g ja suhteellinen rehunkulutus 3.39 ry.

Arolan siansiitoskeskuksesta on kokeissa ollut kertomusvuosien aikana 3 ryhmää, jotka kaikki ovat samasta karjasta S. Y. 468 Seppä. Sepän ryhmien keskimääräinen lisäkasvu päivässä oli 673 g ja suhteellinen rehunkulutus 3.31 ry. Mainittakoon, että Sepän isältä Epulta on myös ollut ryhmä kokeissa ja saavuttanut keskimääräisen lisäkasvun 668 g ja keskimääräisen suhteellisen rehunkulutuksen 3.25 ry.

Harvialan siansiitoskeskuksesta on ollut v. 1929 kaksi ryhmää ja v. 1930 yksi ryhmä. Jokainen ryhmä on eri isästä ja eri emästä. Parhaan tuloksen on antanut ryhmä 153, jonka isä on Englannista tuotu S. Y. 535 Jay ja emä S. Y. 1112 Kippa, joka on Pentin ja Reetan tytär. Tämän ryhmän lisäkasvu eläintä kohti päivässä on 699 g ja suhteellinen rehunkulutus 3.11 ry. Hyvinä on kyllä myöskin pidettävä Aatun ja Epun ryhmien tuloksia, jotka molemmat ovat koko joukon parempia kuin yorkshireryhmien tulokset keskimäärin. Kaikkien Harvialan ryhmien keskimääräiset tulokset vv. 1929 ja 1930 ovat: lisäkasvu eläintä kohti päivässä 675 g ja rehunkulutus yhden kilon lisäkasvuun 3.18 ry.

Honkolan siansiitoskeskuksesta on ollut v. 1929 aikana 5 ryhmää ja vuoden 1930 aikana 1 ryhmä. Kaksi ryhmää on karjasta S. Y. 462 Pekka, joka on Pentin ja Reetan poika ja siis täysi veli Harvialan emakolle Kippa, joka Englannista tuodun karjun Jay'n kanssa on tuottanut Harvialan parhaan ryhmän. Isänsä Pentin vaikutuksesta on Pekalla hyvän lisäkasvun periyttämiskyky. Pekan ryhmien keskimääräinen lisäkasvu eläintä kohti päivässä on 689 g ja suhteellinen rehunkulutus 3.13 ry. Pekan sisaryhmiä ei ole ollut kokeissa, mutta Pentin ja Leenan ryhmällä (Leena on Pekan emän täysi sisar) on ollut 734 g lisäkasvu ja 3.28 ry. suhteellinen rehunkulutus. Pekan jälkeläisryhmissä on onnistuttu yhdistämään Pentin erinomainen lisäkasvu ja Kaisan suvun hyvä rehunkäyttökyky. Ryhmät 104 ja 112 ovat karjuista S. Y. 422 Karski ja S. Y. 237 Jusko, joista edellinen on jälkimmäisen poika. Näiden ryhmien

keskimääräinen lisäkasvu on 624 g ja suhteellinen rehunkulutus 3.34 ry. Englannista tuodusta karjasta S. Y. 601 Wall King David on yksi ryhmä, joka onkin saavuttanut v. 1930 huipputuloksen 717 g lisäkasvua eläintä kohti päivässä ja rehunkulutus yhden kilon lisäkasvuun 2.89 ry. Ryhmän emä on Henryn tytär S. Y. 1287 Helly. Ryhmän tulos on vielä koko joukon parempi kuin Henryn ryhmien keskimäärin. Kaikkien Honkolasta 1929 ja 1930 lähetettyjen ryhmien keskimääräinen lisäkasvu eläintä kohti päivässä on 653 g ja suhteellinen rehunkulutus 3.22 ry.

Leikkosen siansiitoskeskuksesta lähetetyistä ryhmistä on vv. 1929 ja 1930 valmistunut 3 ryhmää, joista kahden isä on S. Y. 183 Pentti. Ennestään on Pentin jälkeläisistä muodostettuja ryhmiä ollut kokeissa 3 kpl. Kaikkien Pentin jälkeläisryhmien keskitulokset ovat: lisäkasvu eläintä kohti päivässä 731 g ja suhteellinen rehunkulutus 3.33 ry. Kuten jo aikaisemminkin on todettu on Pentillä ollut kyky periyttää jälkeläisiinsä erittäin hyvä nopeakasvuisuus ja ainakin tyydyttävä suhteellinen rehunkulutus. Kolmas Leikkoselta tullut ryhmä on n:o 100, jonka isä on S. Y. 315 Kersantti. Tämänkin ryhmän emä S. Y. 1203 Kipinä polveutuu Pentistä. S. Y. 1203 Kipinä on täysi sisar karjuille S. Y. 462 Pekka ja S. Y. 257 Justus sekä emakolle S. Y. 1112 Kippa, joista kaikista on ollut yhteensä 6 ryhmää kokeissa. Kersantin ja Kipinän ryhmän lisäkasvu eläintä kohti päivässä on ollut 688 g ja suhteellinen rehunkulutus 3.36 ry. Kipinän sisaruksien jälkeläisryhmien keskitulos on 668 g lisäkasvua ja suhteellinen rehunkulutus 3.24 ry.

Orismalan siansiitoskeskuksesta on v. 1930 valmistunut yksi ryhmä. Ryhmän isä on Pentin ja Miinan poika S. Y. 310 Junkari. Ryhmän lisäkasvu on 618 g ja suhteellinen rehunkulutus 3.40 ry.

Otavan siansiitoskeskuksesta on ollut kokeissa kumpanakin vuonna 1 ryhmä. Vuonna 1929 valmistuneen ryhmän isä on S. Y. 254 Ukko ja emä S. Y. 570 Sievä. Sievältä on ennen ollut kokeissa ryhmä, jonka isä on ollut S. Y. 120 Pallas. Sen ryhmän lisäkasvu oli 698 g ja suhteellinen rehunkulutus 3.26 ry. Ukon ryhmän lisäkasvu on 634 g ja suhteellinen rehunkulutus 3.20 ry. Tässä voidaan siis suorastaan verrata toisiinsa näitä kahta karjua koska niitä on käytetty siitokseen saman emakon kanssa. Ukko näyttää jättävän jälkeläisiinsä hiukan heikomman lisäkasvukyvyn kuin Pallas, mutta sen periyttämä rehun hyväksikäyttökyky on hiukan parempikin kuin Pallaksen jälkeläisillä. V. 1930 valmistuneen ryhmän isä on S. Y. 120 Pallas ja emä S. Y. 1451 Yskä. Pallakselta on ollut kokeissa kaikkiaan 5 ryhmää ja on niiden keskimääräinen lisäkasvu ollut 651 g ja suhteellinen rehunkulutus 3.35 ry. Paras näistä viidestä on juuri edellä mainittu Yskän

ryhmä. Sen lisäkasvu on 704 g eläintä kohti päivässä ja suhteellinen rehunkulutus 3.20 ry.

Pekkalan siansiitoskeskuksesta on näinä kahtena vuonna ollut kokeissa 5 ryhmää, joista kaikki v. 1929 valmistuneet ryhmät ovat S. Y. 275 Hepun jälkeläisiä. Hepun ryhmien keskitulos on 653 g lisäkasvua eläintä kohti päivässä ja suhteellinen rehunkulutus 3.39 ry. Ryhmä 136, joka on yksi Hepun ryhmistä, on saavuttanut v. 1929 valmistuneista ryhmistä parhaan tuloksen, suhteellisen rehunkulutuksen ollessa 2.99 ry. ja lisäkasvu eläintä kohti päivässä 718 g. Ryhmän emä on S. Y. 897 Sai, joka on Reisu-Sällin ja Käyrä-Kaisan tytär. Reisu-Sällin ryhmien keskitulos on 681 g lisäkasvua eläintä kohti päivässä ja suhteellinen rehunkulutus 3.39 ry. Heppu näyttää siis parantaneen sekä nopeakasvuisuutta että rehunhyväksikäyttökykyä ainakin tässä tapauksessa. V. 1930 valmistuneista Pekkalan ryhmistä on toinen Reisu-Sällin pojan Pyryn jälkeläisryhmä. Ryhmän emä on S. Y. 1444 Hiili. Tämän ryhmän lisäkasvu on ollut 731 g ja suhteellinen rehunkulutus 3.08 ry.

Saarelan siansiitoskeskuksesta on vuoden 1929 aikana valmistunut kokonaista 7 ryhmää, joista 4:n ryhmän isä on S. Y. 223 Malli. Mallin isä on S. Y. 120 Pallas ja emä S. Y. 437 Riitta. Mallin ryhmien keskimääräinen lisäkasvu eläintä kohti päivässä on ollut 609 g ja suhteellinen rehunkulutus 3.29 ry. Emakoista S. Y. 1195 Hoiste ja S. Y. 1082 Hoppu saadut ryhmät ovat huomattavasti nopeakasvuisempia ja parempia rehun hyväksikäyttäjiä kuin muut Mallin ryhmät. Hoisteen ja Hopun ryhmien lisäkasvu on ollut keskim. 628 g ja suhteellinen rehunkulutus 3.14 ry. Kummankin emakon isä on S. Y. 283 Esko, jonka vaikutusta nämä hyvät tulokset näyttävät olevan. Eskolta on v. 1927 ollut kokeissa 1 ryhmä, jonka lisäkasvu eläintä kohti päivässä oli 662 g ja suhteellinen rehunkulutus 3.32 ry. Kolmen Saarelan ryhmän isä on S. Y. 360 Joiku. Joikun ryhmien keskim. lisäkasvu on ollut 587 g ja suhteellinen rehunkulutus 3.48 ry. Emakosta S. Y. 1082 Hoppu on ollut samana vuonna kokeissa kaksi ryhmää, joista toisen isä on ollut Malli ja toisen Joiku. Näiden ryhmien saavuttamien tulosten perusteella voidaan verrattain suurella varmuudella verrata näiden kahden karjun perinnöllisiä ominaisuuksia keskenään.

	Ryhmä No	Lisäkasvu eläintä kohti päivässä	Suhteellinen rehunkulutus ry.
Malli × Hoppu	126	0.627	3.13
Joiku × Hoppu	107	0.593	3.47
Erotus		— 0.034	+0.34

Näiden tuloksien välisiä eroja voidaan pitää juuri näiden kahden karjun perinnöllisten ominaisuuksien erona, ja voidaan sen perusteella sanoa, että S. Y. 360 Joiku ei vastaa perinnöllisiltä ominaisuuksiltaan niitä vaatimuksia, joita Saarelan nykyinen sikakanta edellyttää.

Ylönkylän siansiitoskeskuksesta on kokeissa ollut 4 ryhmää, joista v. 1929 2 kpl. ja v. 1930 2 kpl. Kolmen ryhmän isä on Pentin ja Reetan poika S. Y. 257 Justus. Justuksen ryhmien keskimääräinen lisäkasvu eläintä kohti päivässä on ollut 645 g ja suhteellinen rehunkulutus 3.37 ry. Ryhmän 138 isä on S. Y. 464 Fela-Heikki, joka on Henryn ja Felan poika. Ryhmän 138 lisäkasvu eläintä kohti päivässä on ollut 559 g ja suhteellinen rehunkulutus 3.43 ry.

Referat.

Bericht über vergleichende Fütterungsversuche mit verschiedenen Schweinestämmen an der Versuchstation für Schweinewirtschaft 1929 und 1930.

In diesem Bericht werden die Resultate von den Jahren 1929 und 1930 dargelegt. Im Jahre 1929 wurden vergleichende Versuche mit verschiedenen Schweinestämmen an 32 Gruppen von je 4 Tieren durchgeführt. Von diesen Versuchsgruppen waren 8 Landrasse und 17 Yorkshirerasse. Im Jahre 1930 war die Anzahl der Versuchsgruppen 15 von jenen Gruppen 3 waren Landrasse und 12 Yorkshirerasse.

Die Fütterung ist ungefähr dieselbe als früher gewesen, und setzte sich die Futtereinheitsmenge folgendermassen zusammen: abgerahmte Milch 26 %, Maismehl 35 %, Gerstenmehl 21 % und Hafermehl 17 %. Die Mittelresultate beider Rassen sind auf der Seite 7 und 8 an Tabellen 5 und 6 ersichtlich.

Koetoimintakirjallisuutta.

Vuoden 1926 alusta ilmestyvät valtion maatalouskoetointiaa käsittelevät julkaisut kahtena sarjana, joista toinen »Valtion maatalouskoetointiaan julkaisuja» on tieteellisluontoinen ja toinen »Valtion maatalouskoetointiaan tiedonantoja» enemmän kansantajuisen. Seuraavassa luettelossa mainitaan paitsi näihin sarjoihin kuuluvia teoksia myös ne vanhemmat maatalouden koe- ja tutkimustoiminta-alaan kuuluvat teokset, jotka ovat ilmestyneet vuoden 1922 jälkeen.

I. Maatalouden koetointinnan keskusvaliokunnan tiedonantoja:

- N:o 1. *Pauli Tuorila:* Valtion varoilla järjestettyjen paikallisten lannoituskokeitten tuloksia vuosilta 1922—1923. Helsinki 1924. Hinta Smk 5: —.
N:o 2. *Vihtori Lähde:* Paikalliset lannoituskokeet vuosina 1922—1924. Koetuloksia ja lannoituksen kannattavuuslaskelmia. Helsinki 1925. Hinta Smk 6: —.
N:o 3. *C. A. G. Charpentier:* Laiduntarkastus eräillä tiloilla Suomessa kesällä 1924. Helsinki 1925. Hinta Smk 10: —.

II. Maatalouskoelaitoksen tieteellisiä julkaisuja:

- N:o 17. *E. F. Simola:* Juurikasvien viljelyksestä. Koetuloksia naapurimaissa ja maanviljelystaloudellisen koelaitoksen kasviviljelysosastolla tehdyistä juurikasvikokeista. (Referat: Die Wurzelfruchtversuche an der landwirtschaftlichen Versuchsanstalt 1915—1921). Helsinki 1923. Hinta Smk 10: —.
N:o 18. *E. F. Simola:* Untersuchungen über den Einfluss der Grünfuttersamenmischungen auf die Höhe der Ernteerträge und die Beschaffenheit des Grünfutters. Helsinki 1923. Hinta Smk 10: —.
N:o 19. *E. F. Simola:* Maanlaatuja ja maan eri kosteussuhteiden vaikutuksesta eräiden kaura- ja ohralaatuja morfologisiin ominaisuuksiin. (Referat: Der Einfluss der Bodenart und der verschiedenen Feuchtigkeitsverhältnisse des Bodens auf die morphologischen Eigenschaften gewisser Hafer- und Gerstensorten). Helsinki 1923. Hinta Smk 10: —.
N:o 20. *E. F. Simola:* Pellavan jalostuksesta yksilövalintaa käyttämällä. Helsinki 1923. Hinta Smk 4: —.
N:o 21. *E. F. Simola:* Huomioita viljellyn bieta-, savi- ja multamaan kirren sulamisesta Maanviljelystaloudellisen koelaitoksella vuosina 1922 ja 1923. Helsinki 1923. Hinta Smk 2: 50.
N:o 22. *Kaarlo Teräsvuori:* Mittarijärjestelmän käyttämisestä kenttäkokeissa. (Referat: Über die Anwendung des Massparzellensystems bei Feldversuchen). Helsinki 1923. Hinta Smk 10: —.
N:o 23. *Yrjö Hukkinen:* Havaintoja herukan äkämäpunkin (*Eriophyes ribis* Nal.) esiintymisestä Suomessa. (Referat: Über das Auftreten der Johannisbeeren-Gallmilbe *Eriophyes ribis* Nal. in Finnland). Helsinki 1923. Hinta Smk 2: 50.
N:o 24. *E. F. Simola:* Maanviljelystaloudellisen koelaitoksen kasviviljelysosaston apilakokeet v. 1919—1923. Helsinki 1924. Hinta Smk 10: —.
N:o 25. *Yrjö Hukkinen:* Tiedonantoja viljelyskasveille vahingollisten eläinlajien esiintymisestä Pohjois-Suomessa. (Referat: Mitteilungen über die Schädlinge der Kulturpflanzen im nördlichen Finnland). Helsinki 1925. Hinta Smk 30: —.
N:o 26. *Ilmari Poijärvi:* Suomalaisen lypsykarjan ravinnotarpe käytännöllisten ruokintakokeiden valossa. Helsinki 1925. Hinta Smk 15: —.

III. Maatalouskoelaitoksen maamieskirjasia:

- N:o 9. *T. J. Hintikka:* Tuhosienopas maanviljelijöitä, puu- ja kasvitärhanhoitajia varten. Toimen painos. Helsinki 1924. Hinta Smk 6: —.
N:o 10. *J. Ivar Livo:* Biisamimyyrä, *Fiber zibethicus*. Helsinki 1925. Hinta Smk 6: —.
N:o 11. *Vilho A. Pesola:* Piirteitä Saksan kasvinjalostustyöstä ja kasvinviljelyskoetoinnasta. Helsinki 1925. Hinta Smk 10: —.
N:o 12. *Ilmari Poijärvi:* Korjuuajan vaikutus heinäsadon määrään ja laatuun. Kokeita kesän 1924 heinäällä. Helsinki 1925. Hinta Smk 10: —.

IV. Maatalouskoelaitoksen tiedonantoja maamiehille:

- N:o 73. *T. J. Hintikka:* Omena- ja päärynärupi. Helsinki 1923.
N:o 74. Kasviviljelysosaston kenttäopas kesällä 1923. Helsinki 1923.

- N:o 75. *T. J. Hintikka*: Luumujen pussitanti ja sen torjuminen. Helsinki 1924.
 N:o 76. *Ilmari Pöijärvi*: Kesän 1924 heinäsadon kokoomuksesta sekä sen tuotantoarvon arvioimisesta. Helsinki 1925.
 N:o 77. *Ilmari Pöijärvi*: Kesän 1925 heinäsadon kokoomuksesta ja sen tuotantoarvon arvioimisesta. (Referat: Om sammansättningen av höskörden sommaren 1925 och bedömandet av dess produktionsvärde). Helsinki 1925.

V. Kasvinsuojelukirjasia:

- N:o 1. *J. I. Liro*: Perunasyöpä. 1923.
 N:o 2. *J. I. Liro*: Omenahärmästä ja sen vastustamisesta. 1924.
 N:o 3. *J. I. Liro*: Koloradokuoriainen uhkaamassa Europan perunaviljelyä. 1925.

I. Valtion maatalouskoetöiminnan julkaisuja:

- N:o 1. Ei ole vielä ilmestynyt.
 N:o 2. *E. F. Simola*: Maanlaatuja ja kosteussuhteiden vaikutuksesta eräiden viljelyskasvien morfologisiin ominaisuuksiin, satoihin ja vedenkulutukseen. (Referat: Ueber den Einfluss der Bodenart und der Feuchtigkeitsverhältnisse des Bodens auf die morphologischen Eigenschaften, Ernteerträge und den Wasserverbrauch gewisser Kulturpflanzen). Helsinki 1926. Hinta Smk 20:—.
 N:o 3. *E. F. Simola*: Pellavan jalostuksen tuottamia tuloksia. (Referat: Einige Ergebnisse der Leinzüchtung). Helsinki 1926. Hinta Smk 10:—.
 N:o 4. *T. Terho*: Tutkimuksia kotimaisten sonnien vaikutuksesta jälkeläistensä maidon tuotantoon ja maidon rasvapitoisuuteen I-L. S. K. 182 Ounaan, L. S. K. 74 Matin ja I. S. K. 25 Pomin suvut. (Referat: Über die Vererbung der Leistungsmerkmale beim finnischen einheimischen Rindvieh). Helsinki 1926. Hinta Smk 25:—.
 N:o 5. *E. F. Simola*: Tutkimuksia viljelysmaiden jäätymisestä ja kirren sulamisesta maatalouskoelaitoksella vuosina 1924, 1925 ja 1926. (Referat: Untersuchungen der Landwirtschaftlichen Versuchsanstalt über das Einfrieren des Kulturlandes und das Auftauen des Bodenfrostes in den Jahren 1924, 1925 und 1926). Helsinki 1926. Hinta Smk 10:—.
 N:o 6. *Ilmari Pöijärvi*: Valmistavia tutkimuksia rehuannoksen suuruuden vaikutuksesta rehujen tuotantoarvoon. (Summary: Preliminary investigations regarding the influence of the size of the ration on the productive value of feeding stuffs). Helsinki 1926. Hinta Smk 10:—.
 N:o 7. *C. A. G. Charpentier*: Laiduntarkastus eräillä tiloilla Suomessa kesällä 1925. (Summary: The control of pastures on some farms in Finland (Suomi) in 1925). Helsinki 1926. Hinta Smk 10:—.
 N:o 8. *Vilho A. Pesola*: Kevätvehnän keltaruosteiden kestävydestä. (Abstract: On the resistance of spring wheat to yellow rust). Helsinki 1927. Hinta Smk 30:—.
 N:o 9. *C. A. G. Charpentier*: Laiduntarkkailu eräillä tiloilla Suomessa kesällä 1926. (Summary: The control of pastures on some farms in Finland (Suomi) in 1926). Hinta Smk 10:—.
 N:o 10. *O. Collan*: Tulokset talvikaalikokeista Hinnonmäen puutarhakoeasemalla v. 1923—1925. (Referat: Resultate der Versuche mit Winterkohle an der Gartenversuchsstation Hinnonmäki in den Jahren 1923—25). Helsinki 1927. Hinta Smk 5:—.
 N:o 11. *P. Kokkonen*: Rukiin talvehtimisen ja sen juurien venyvyyden ja venytyskestävyyden välistä suhteesta. Helsinki 1927. Hinta Smk 10:—.
 N:o 12. *V. Lähde*: Paikalliset lannoituskokeet vuosina 1922—1926. (Referat: Die lokalen Düngungsversuche in den Jahren 1922—1926). Helsinki 1927. Hinta Smk 25:—.
 N:o 13. *Ilmari Pöijärvi*: Suomaalla ja kovalla maalla kasvaneiden heinien tuotantoarvo toisiinsa verrattuna. (Summary: Comparison of the productive values of hays from meadows on mineral and peat soils). Helsinki 1927. Hinta Smk 10:—.
 N:o 14. *S. Parkku*: Kertomus sikatalouskoeasemalla tehdyistä lihotussikojen tuotantotarkkailukokeista. Helsinki 1927. Hinta Smk 5:—.
 N:o 15. *J. Valmari-Toini Ruokosalmi*: Sokerijuurikkaan sekä lantun ja turnipsin lannoitustarpeesta. (Referat: Über das Düngebedürfnis der Zuckerrübe). Helsinki 1928. Hinta Smk 10:—.
 N:o 16. *Solmu Parkku*: Kuorittu maito, kalajauho sekä kasvikkunnasta saadut väkirehut valkuaissainetarpeen tyydyttäjinä sikojen ruokinnassa. (Referat: Abgerahmte Milch, Fischmehl und die vegetabilische Kraftfutter als Befriediger des Eiweissbedarfs bei der Schweinefütterung). Helsinki 1928. Hinta Smk 5:—.

- N:o 17. *Solmu Parkku*: Kertomus sikatalouskoeasemalla tehdyistä eri sikakantoja vertailevista ruokintakokeista v. 1927. (Referat: Bericht über vergleichende Fütterungsversuche mit verschiedenen Schweinestämmen an der Versuchstation für Schweinewirtschaft 1927). Helsinki 1928. Hinta Smk 5:—.
- N:o 18. *Erik Bruun*: Lypsykauden maidontuotantokäyrään vaikuttavista tekijöistä ja sen muodon periyymisestä itäsuomalaisessa karjassa. (Summary: Factors influencing the lactation curve and the hereditariness of its shape in East Finnish cattle.) Helsinki 1928. Hinta Smk 25:—.
- N:o 19. *T. Terho*: Tutkimuksia kotimaisten sonnien vaikutuksesta jälkeläistensä maidontuotantoon ja maidon rasvapitoisuuteen II.-I. S. K. 8 Oivan, I. S. K. 4 Tahvon, I. S. K. 305 Hintsin, L. S. K. 5 Monnin ja L. S. K. 262 Jumbon suvut. (Referat: Über die Vererbung der Leistungsmerkmale beim finnischen einheimischen Rindvieh.) Helsinki 1928. Hinta Smk 30:—.
- N:o 20. *E. S. Tomula*: Kotimaisten viljan laatua koskevia tutkimuksia II. (Referat: Untersuchungen über die Beschaffenheit des einheimischen Getreides). Helsinki 1928. Hinta Smk 15:—.
- N:o 21. *E. F. Simola*: Maanlaadun ja lannoituksen sekä kosteuden vaikutuksesta eräiden kaura- ja ohralaatuisten morfologisiin vaihteluihin, satoihin ja veden kulutukseen. (Referat: Über den Einfluss der Bodenbeschaffenheit, Düngung und Feuchtigkeit auf die morphologischen Schwankungen, die Erträge und den Wasserverbrauch gewisser Hafer- und Gerstensorten). Helsinki 1929. Hinta Smk 20:—.
- N:o 22. *C. A. G. Charpentier*: Laiduntarkkailu eräillä tiloilla Suomessa kesällä 1927. (Abstract: On the pasture husbandry in Finland and the control of the yield of pastures, together with a summary of the results of the pasture control during the years 1924—1927). Helsinki 1929. Hinta Smk 15:—.
- N:o 23. *T. J. Hintikka*: Perunasyövän levinneisyydestä eri maissa ja muutamista ilmastollisista seikoista sen saastuttamilla alueilla. (Referat: Über die Verbreitung des Kartoffelkrebes in verschiedenen Ländern sowie über einige klimatischen Faktoren der verseuchten Gebiete). Helsinki 1929. Hinta Smk 20:—.
- N:o 24. *E. F. Simola*: Nurmikasvien siemensekoituksista. Maatalouskoelaitoksen kasvinviljelysosastolla vuosina 1923—1928 erilaisilla nurmikasvien siemensekoituksilla suoritettu koe. (Referat: Über Samenmischungen von Wiesenpflanzen). Helsinki 1929. Hinta Smk 10:—.
- N:o 25. *C. A. G. Charpentier*: Laiduntarkkailu eräillä tiloilla Suomessa kesällä 1928. (Summary: The control of pastures on some farms in Finland (Suomi) in 1928). Helsinki 1929. Hinta Smk 15:—.
- N:o 26. *J. Valmari ja Viljo Kanervo*: Kasvien vedenkäyttö ja säätekijät. (Referat: Der Wasserverbrauch der Pflanzen mit Berücksichtigung der Witterungselemente). Helsinki 1930. Hinta Smk 15:—.
- N:o 27. *Solmu Parkku*: Kertomus Sikatalouskoeasemalla tehdyistä ruokintakokeista v. 1928. (Referat: Bericht über vergleichende Fütterungsversuche mit verschiedenen Schweinestämmen an der Versuchstation für Schweinewirtschaft 1928). Helsinki 1930. Hinta Smk 5:—.
- N:o 28. *Ilmari Pöijärvi ja Elsa-Maija Listo*: Suomessa tuotetun lehmänmaidon kokoonpäästä ja lehmien siitä johtuvasta tuotantorehunnarpeesta. (Referat: Über die Zusammensetzung der in Finnland produzierten Kuhmilch und den dadurch bedingten Bedarf der Kühe an Produktionsfutter). Helsinki 1930. Hinta Smk 10:—.
- N:o 29. *Arno Teräsuvori*: Über die Bodenazidität mit besonderer Berücksichtigung des Elektrolytgehaltes der Bodenaufschlämmungen. (Selostus: Maan happamuudesta erikoisesti maauutteiden elektrolytipitoisuutta silmälläpitäen). Helsinki 1930. Hinta Smk 30:—.
- N:o 30. *E. F. Simola*: Kirsi- ja vajovesisuhteiden tutkimuksia maatalouskoelaitoksella ja osittain myös muualla Suomessa vuosina 1926—1929. (Referat: Bodenfrost- und Senkwasseruntersuchungen). Helsinki 1930. Hinta Smk 15:—.
- N:o 31. *Viktori Lähde*: Heinänurmille vuosittain tai harvemmin annetun lannoituksen vaikutuksesta. Kenttäkoetuloksia vuosilta 1925—1929 ja lannoituksen kannattavuusvertailuja. (Referat: Über die Wirkung und Rentabilität einer alljährlich oder seltener bewerkstelligten Düngung der Grasäcker). Helsinki 1930. Hinta Smk 10:—.
- N:o 32. *Lauri Keso*: Kulttuuritekniillisiä maaperätutkimuksia erikoisesti ojaetäisyyttä silmälläpitäen. Viljelyksellisesti tärkeät maalajimme. Ojaetäisyyksien määräämisperusteet. (Referat: Kulturtechnische Bodenuntersuchungen mit besonderer

Berücksichtigung der Strangentfernung. Die ackerbaulich wichtigsten Bodenarten Finnlands. Die beim Bestimmen der Strangentfernung angewandten Methoden). Helsinki 1930. Hinta Smk. 45: —.

- N:o 33. *E. Kitunen*: Rikkaruohojen hävittäminen kemiallisin keinoin. Selostus vuosina 1926—1929 suoritetuista kokeista. (Referat: Unkrautbekämpfung durch chemische Mittel). Helsinki 1930. Hinta Smk. 15: —.
- N:o 34. *C. A. G. Charpentier*: Laiduntarkkailu eräillä tiloilla Suomessa kesällä 1929. (Sammandrag: Beteskontroll på ett antal gårdar i Finland sommaren 1929). (Summary: The control of pastures on some farms in Finland (Suomi) in 1929). Helsinki 1930. Hinta Smk 15: —.

II. Valtion maatalouskoetöiminnan tiedonantoja:

- N:o 1. *A. J. Rainio*: Hedelmäpuiden syöpä (*Nectria galligena* Bres.). Helsinki 1926. Hinta Smk 1: 50.
- N:o 2. *Niilo A. Vappula*: Hallaperhonen (*Cheimatobia brumata* L.). Helsinki 1926. Hinta Smk 1: 50.
- N:o 3. *Niilo A. Vappula*: Niitty-yökön (*Charaeas graminis*) toukka eli n. s. niittymato ja sen torjuminen. Helsinki 1926. Hinta Smk 1: 50.
- N:o 4. *J. Listo*: Kääpiöohrakärpänen (*Chlorops pumilionis* Bjerk.). Helsinki 1926. Hinta Smk 1: 50.
- N:o 5. *J. Listo*: Kahukärpänen (*Oscinella frit* L.). Helsinki 1926. Hinta Smk 1: 50.
- N:o 6. *Juho Jännes*: Koeviljelysyhdistysopas (myös ruotsiksi). Helsinki 1927. Hinta Smk 5: —.
- N:o 7. *J. I. Läro*: Perunasyöpä. Helsinki 1927. Hinta Smk 1: 50.
- N:o 8. *E. A. Jamalainen*: Rukiin korsinoki. Helsinki 1927. Hinta Smk 1: 50.
- N:o 9. *A. J. Rainio*: Hedelmäpuiden muumiotauti. Helsinki 1927. Hinta Smk 1: 50.
- N:o 10. *Vihtori Lähde*: Paikallisten lannoitus- ja kasvilaatukokeiden suorittamisohjeita (myös ruotsiksi). Helsinki 1928. Hinta Smk 5: —.
- N:o 11. *Yrjö Hukkinen*: Peltokasvipölytin »Puhuri» uusi käytännöllinen keino kasvituhoojia vastaan (myös ruotsiksi). Helsinki 1928. Hinta Smk 1: 50.
- N:o 12. *C. A. G. Charpentier*: Laiduntarkkailu, sen päämäärä ja järjestely (myös ruotsiksi). Helsinki 1928. Hinta Smk 5: —.
- N:o 13. Valtion paikalliskoetöimintakursseilla Helsingissä huhtikuun 13 ja 14 p:nä 1928 pidettyjä esitelmää. Helsinki 1928. Hinta Smk. 5: —.
- N:o 14. *Vihtori Lähde*: Paikallisten lannoituskokeiden suunnitelma vuonna 1929 (myös ruotsiksi). Helsinki 1929. Hinta Smk. 5: —.
- N:o 15. *Vilho A. Pesola*: Maatalouskoelaitoksen kasvinjalostusosasto Jokioisissa kesällä 1929. Kenttäopas. Helsinki 1929. Hinta Smk —: —.
- N:o 16. *Vihtori Lähde*: Paikallisten lannoituskokeiden suunnitelma vuonna 1930 (myös ruotsiksi). Helsinki 1930. Hinta Smk 5: —.
- N:o 17. *J. Listo*: Omenanlehtikirppu. (Pssylla mali Schmidb.). Helsinki 1930. Hinta Smk 2: —.
- N:o 18. *Ilmari Poijärvi*: Tuloksia AIV-rehulla suoritetuista kokeista. Helsinki 1930. Hinta Smk. 3: —.
- N:o 19. *O. Meurman*: Lasikankaan, tavallisen lasin ja U-lasin antamat tulokset Lounais-Suomen kasvinviljelys- ja puutarhakoeaseman lämminlavakokeissa 1930. Helsinki 1930. Hinta Smk. 5: —.
- N:o 20. *Vihtori Lähde*: Paikallisten lannoituskokeiden suunnitelma vuonna 1931 (myös ruotsiksi). Helsinki 1931. Hinta Smk. 5: —.
- N:o 21. *Vilho A. Pesola*: Toivo-ruis. Helsinki 1931. Hinta Smk. 3: —.
- N:o 22. *O. Meurman*: Tulokset avomaan kurkkukokeesta v. 1930 ja Selostus porkkana-laatuksien tuloksista v. 1930 Lounais-Suomen kasvinviljelys- ja puutarhakoeasemalla (myös ruotsiksi). Helsinki 1931. Hinta Smk 3: —.
- N:o 23. ja 24. *E. F. Simola*: Rehukaalin viljelyksestä (myös ruotsiksi). *Ilmari Poijärvi*: Rehukaalin kokoomuksesta ja tuotantoarvosta. Helsinki 1931. Hinta Smk 5: —.
- N:o 25. *Vilho A. Pesola*: Kauralaatukokeitten tuloksia maatalouskoelaitoksen kasvinjalostusosastolta. Helsinki 1931. Hinta Smk 5: —.
- N:o 26. *Vilho A. Pesola*: Muutamia tuloksia peltoherneellä suoritetuista kenttäkokeista. Helsinki 1931. Hinta Smk 5: —.
- N:o 27. *O. Meurman*: Peltokasvinviljelyskokeiden tuloksia Lounais-Suomen kasvinviljelys- ja puutarhakoeasemalla v. 1930. Helsinki 1931. Hinta Smk 5: —.
- N:o 28. *Aarne Tainio*: Kiinteiden koekenttien koesuunnitelmat v. 1931. Helsinki 1931. Hinta Smk. 5: —.

Edellämainituista teoksista on »Tiedonantoja maamiehille» ja »Kasvinuojelukirjasia» tilattavissa Maatalouskoelaitokselta, os. Tikkurila. Muita saa postiennakkoa vastaan Valtioneuvoston julkaisuvarastosta, os. Helsinki.